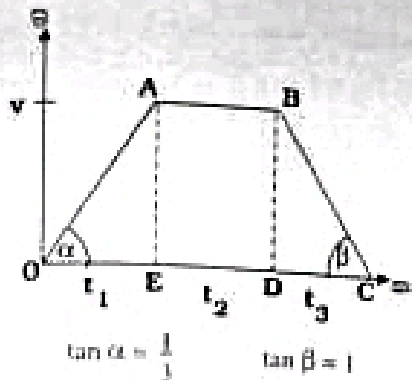
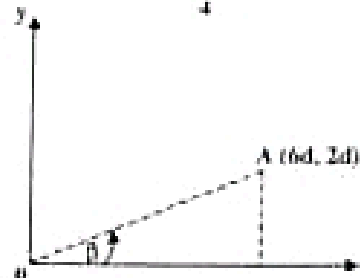
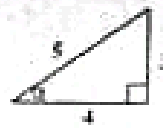

01.

එසේම $\tan \alpha = \frac{1}{3}$ බව දී ඇත.

$\tan \beta = \frac{2d}{6d} = \frac{1}{3}$

(a) තුළඟයට අවමයෙන් පොදු සරල රේඛා වන්නේ $t_1 + t_2 + t_3 = 60$ — (1) වේ.

$\triangle OAE + \square ABDE + \triangle BDC = 432$ — (2)
 $\triangle OAE$ වේ.

$\tan \alpha = \frac{1}{3} = \frac{v}{t_1} \Rightarrow t_1 = 3v$ — (3)

$\triangle BDC$ වේ.

$\tan \beta = 1 = \frac{v}{t_3} \Rightarrow t_3 = v$ — (4)

$\left(\frac{1}{2} \times t_1 \times v\right) + (t_2 \times v) + \left(\frac{1}{2} \times t_3 \times v\right) = 432$

$\left(\frac{1}{2} \times 3v \times v\right) + (t_2 v) + \left(\frac{1}{2} \times v \times v\right) = 432$ — (5)

(1), (3), (4) වේ $3v + t_2 + v = 60$

$\Rightarrow t_2 = 60 - 4v$ — (6)

(1) වේ (3) වේ

$\frac{3v^2}{2} + (60 - 4v)v + \frac{1}{2}v^2 = 432$

$\Rightarrow v^2 - 30v + 216 = 0$

$(v - 12)(v - 18) = 0$

$v = 12$ හෝ $v = 18$

සෘජු (1) දී අනුව $v = 18$ විය නොහැක.

($\because$ එවිට $t_2 < 0$ වැඩිවේ)

$v = 12$ වී $t_1 = 36, t_2 = 12, t_3 = 12$ වේ.

$\triangle OAE : \square ABDE : \triangle BDC$

$= \left(\frac{1}{2} \times 3 \times 12 \times 12\right) : (12 \times 12) : \left(\frac{1}{2} \times 12 \times 12\right)$

$= \frac{3}{2} : 1 : \frac{1}{2} = 3 : 2 : 1$

(b) (කැ. E) = $\uparrow u$

(කැ. E) = $\uparrow u$

(කැ. m) = (කැ. E) + (E, m)

$= \uparrow u + \uparrow u$

$= \overrightarrow{PQ} + \overrightarrow{QR}$

$= \overrightarrow{PR}$

02. (a) (කැ. E) = $\uparrow F$

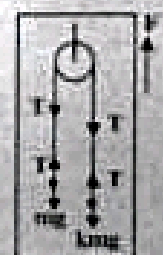
(කැ. කැ. E) = $\uparrow f$ } එවිට වේ.

(කැ. E) = (කැ. කැ. E) + (කැ. E)

$= \uparrow f + \uparrow F = \uparrow (f + F)$

(කැ. E) = (කැ. කැ. E) + (කැ. E)

$= \uparrow f + \uparrow F = \uparrow (f + F)$

(b) (i) (කැ. E) = $\uparrow F$

(කැ. කැ. E) = $\uparrow f$ } එවිට වේ.

(කැ. E) = (කැ. කැ. E) + (කැ. E)

$= \uparrow f + \uparrow F = \uparrow (f + F)$

(කැ. E) = (කැ. කැ. E) + (කැ. E)

$= \uparrow f + \uparrow F = \uparrow (f + F)$

(ii) $a = \frac{f}{2} + b$ ($b > 0$)

පරිමිත (i) අනුව ඉහත සහ ඉ-අඩු (1/2) දුරට පසු ස. ක. ස. දක්වා තැබූ (f) කෙරුම හැසිරවන බැවින් එමගින් $\frac{f}{2} + b$ වේ.

(iv) කෙරුම ඉහත ඉ-අඩු වෙත ගලායා ඇති බැවින් කෙරුම කෙරුමට ප්‍රාග් ධන වන්නා බවට i_1 වේ.

$$i_1 = \frac{\pi - \theta}{2} \text{ වේ. } \cos \theta = \frac{f/2 + b}{f/2 + b + f/2 + 2b}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\pi - \cos^{-1} \left(\frac{f}{f+2b} \right) \right)$$

$$= \sqrt{\frac{f}{2b}} \left(\pi - \cos^{-1} \left(\frac{f}{f+2b} \right) \right)$$

ඉදිරිපිට පිටුවේ දක්වා ඇති කෙරුම සටහනක්

විදුලි $x = A \cos \omega t + B \sin \omega t$ යයි දී ඇත.
එකලකට අවකලනය කළ විට $-A\omega \sin \omega t + B\omega \cos \omega t$
 $t = 0$ වූ විට $x = 0$ ද $\dot{x} = a$ ද වේ.
 $\therefore a = A \cos(\omega \times 0) + B \sin(\omega \times 0) \Rightarrow A = a$
සහ $0 = -a\omega \sin(\omega \times 0) + B\omega \cos(\omega \times 0) \Rightarrow B = 0$
එවිට $x = a \cos \omega t$. මෙම විදුලි පදාංශ වන්නේ ආකෘති $T > 0$ වේ.

I. $a < \frac{f}{2}$ නම්,

කෙරුමේ විභවය $= \frac{f}{2} + a \cos \omega t$ වේ.
එය t කලක $-1 \leq \cos \omega t \leq 1$ බැවින් හා $a < \frac{f}{2}$ බැවින්
 $\frac{f}{2} + a \cos \omega t > 0$ වේ. එනම් විභව t සඳහා $T > 0$ වේ.
 $\therefore$ විභවය a ද ඉදිරිපිට පිටුවේ දක්වා ඇති $2\pi/\omega$ ද වේ.

II. $a = \frac{f}{2} + b$ නම් $x = (\frac{f}{2} + b) \cos \omega t$

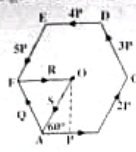
(කලකට දී විභවය $= \frac{f}{2} + (\frac{f}{2} + b) \cos \omega t$
 $t = 1$ කලකට දී කෙරුම හැසිරවෙන බැවින් $T = 0$ වේ.

$$\frac{f}{2} + (\frac{f}{2} + b) \cos \omega t = 0 \text{ වේ. } (\therefore \text{විභවය} = 0 \text{ වූ විට } T = 0 \text{ වේ.})$$

$$\Rightarrow \cos^{-1} \left(\frac{f}{f+2b} \right) = \frac{f}{f+2b} \Rightarrow \cos^{-1} \left(\frac{f}{f+2b} \right) = \frac{f}{f+2b}$$

$$\Rightarrow i_1 = \frac{1}{2} \left(\pi - \cos^{-1} \left(\frac{f}{f+2b} \right) \right)$$

05. (i) පද්ධතිය සමතුලිත වෙමින් පවතී.
O වටා භ්‍රමණය වන බව ප්‍රකාශ.

$$(P + 2P + 3P + 4P + 5P) \times \sin 60 = Q \times \sin 60$$

$$Q = 15P$$

සහ භ්‍රමණ දිශාවේ එල්ලා ඇති භ්‍රමණයක් සහ භ්‍රමණයක් වන බව ප්‍රකාශ.

$$\rightarrow P + R + 4P + 2P \cos 60 - 3P \cos 60 - 5P \cos 60$$

$$Q \cos 60 - S \cos 60 = 0$$

$$\Rightarrow R = 6P + (Q + S) \frac{1}{2}$$

$$\uparrow 2P \cos 30 + Q \cos 30 - 5P \cos 30 + 3P \cos 30 - S \cos 30 = 0$$

$$\Rightarrow Q = S$$

$$\therefore Q = S = 15P, R = 21P$$

II. ප්‍රතිකර්මයක් සහිත වෙමින් පවතී.

$$(P + 2P + 3P + 4P + 5P - Q) \sin 60 = P \sin 60$$

$$\Rightarrow (15P - Q) \sin 60 = P \sin 60 \Rightarrow Q = 14P$$

හා එවිටද එකිනෙක කෙරෙහි ඇති භ්‍රමණයක්

$$Q = S = 13P \text{ වේ.}$$

$$R = 6P + 13P = 19P \text{ වේ.}$$

(ii) AB දෙසට විකර්මයක් සමතුලිතතාවයේ ඇති බැවින්

$$F_1 = \mu R_1 \text{ හා } F_2 = \mu R_2$$

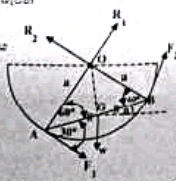
$$OA = OB = AB = a \text{ බැවින්}$$

$$\angle OAB = \pi/3$$

දැක්වූ සමතුලිතතාවය

සලකා B වටා භ්‍රමණ

වැටීමෙන්

$$W \times \frac{1}{2} \cos \theta + F_1 \times a \sin 30 = R_1 \times a \sin 60$$

$$\frac{W \times \frac{1}{2} \cos \theta}{\frac{1}{2}} + \mu R_1 \times \frac{1}{2} = R_1 \times \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$W \cos \theta = R_1 (\sqrt{3} - \mu)$$

$$R_1 = \frac{W \cos \theta}{(\sqrt{3} - \mu)}$$

එවිට A වටා භ්‍රමණ වැටීමෙන්

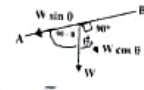
$$W \times \frac{1}{2} \cos \theta = R_2 \times a \sin 60 + \mu R_1 \times a \sin 30$$

$$R_2 = \frac{W \cos \theta}{\sqrt{3} + \mu} \text{ සහ එවිටද}$$

O වටා භ්‍රමණ වැටීමෙන්

$$F_1 \times a + F_2 \times a = W \sin \theta \times a \sin 60 + W \cos \theta \times 0$$

එවිටද දැක්වූ W සහ දැක්වූ සිතුවම් සහ දැක්වූ පද්ධතියේ විකර්මය සහ භ්‍රමණයක් ඇත.

$$\mu R_1 - R_2 = W \sin \theta \times \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\mu \left(\frac{W \cos \theta}{(\sqrt{3} - \mu)} \right) - \frac{W \cos \theta}{(\sqrt{3} + \mu)} = W \sin \theta \times \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\mu W \cos \theta \left(\frac{\sqrt{3} + \mu + \sqrt{3} - \mu}{(\sqrt{3} - \mu)(\sqrt{3} + \mu)} \right) = W \sin \theta \times \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\frac{2\mu}{\sqrt{3}} \left(\frac{2\sqrt{3}}{3 - \mu^2} \right) = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$$

$$\frac{4\mu}{3 - \mu^2} = \tan \theta$$

06. (a) පද්ධතිය AC සිට පවතී.

එය සමතුලිත වේ.

$$\therefore Y_1 = 0$$

$\therefore$ BC දෙසට සමතුලිතතාවය

සලකා $\uparrow$ විකර්මයෙන්

$$Y_2 = W$$

AB දෙසට සමතුලිතතාවය

සලකා A වටා භ්‍රමණ

වැටීමෙන්

$$W \times \frac{1}{2} \sin \alpha + Y_2 \times 2a \sin \alpha = X_2 \times 2a \sin \alpha$$

$$W \sin \alpha + 2W \sin \alpha = 2X_2 \sin \alpha$$

$$X_2 = \frac{3W}{2} \tan \alpha$$

CB දෙසට සමතුලිතතාවය සලකා C වටා භ්‍රමණ

වැටීමෙන්

$$(W \times \frac{1}{2} \sin \alpha) - (X_2 \times 2a \sin \alpha) - (Y_2 \times 2a \sin \alpha) + T \times \frac{1}{2} \cos \alpha = 0$$

$$T \cos \alpha = 2X_2 \cos \alpha + 2Y_2 \sin \alpha - W \sin \alpha$$

$$T = 2X_2 + 2Y_2 \tan \alpha - W \tan \alpha$$

$$= 3W \tan \alpha + 2W \tan \alpha - W \tan \alpha$$

$$T = 4W \tan \alpha$$

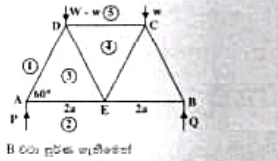
BC දෙසට සිටින විකර්මයෙන්

$$\leftarrow X_1 + X_2 = T$$

$$X_1 + \frac{3W \tan \alpha}{2} = 4W \tan \alpha$$

$$\Rightarrow X_1 = \frac{5W \tan \alpha}{2} \text{ හා } Y_1 = 0$$

(b)

B වටා භ්‍රමණ වැටීමෙන්

$$W \times a + (W \times \frac{1}{2}) 3a = P \times 4a$$

$$\therefore P = \frac{3W}{4} - \frac{W}{2}$$

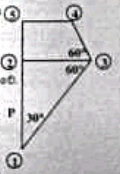
$$W > 2W \text{ බැවින් } P = \frac{3W}{4} - \frac{W}{2} > 0 \text{ වේ.}$$

$$P = \frac{3W}{4} - \frac{W}{2} = W - \frac{W}{4} = \frac{3W}{4}$$

$$= W - \frac{W}{4} = \left(\frac{3W}{4} \right)$$

$$W > 2W \text{ බැවින් } \frac{W - 2W}{4} > 0 \text{ වේ.}$$

$$\therefore P < W \text{ වේ.}$$

28. (a)

ප්‍රතික්ෂේප විෂයය	15	30	45	60	75	90
ප්‍රතිචාර	10	x_1	25	30	x_2	10

මේ අගුට් පරිදි ප්‍රතිචාරය ලැබේ. (7.5 - 22.5)

(22.5 - 37.5) (37.5 - 52.5) ... අදාළ ප්‍රතිචාරය 20

ප්‍රතිචාරය

$$L_1 = L_1 + \frac{\Delta_1}{\Delta_1 + \Delta_2} C$$

ප්‍රතිචාරය 55 ලැබේ. මේ ප්‍රතිචාරය 4 වන ප්‍රතිචාරය
 මේ 52.5 - 67.5 වේ.

$\therefore L_1 = 52.5, \Delta_1 = 30 - 25 = 5, \Delta_2 = 30 - x_2, C = 15$ වේ.

$$55 = 52.5 + \left(\frac{5}{5 + 30 - x_2} \right) 15$$

$$2.5 = \frac{75}{35 - x_2} \Rightarrow 87.5 - 2.5 x_2 = 75$$

$$\Rightarrow 2.5 x_2 = 12.5 \Rightarrow x_2 = 5$$

ප්‍රතිචාරය 49.5 ලැබේ. මේ ප්‍රතිචාරය 3 වන ප්‍රතිචාරය

$$L_1 = L_1 + \frac{\frac{n}{2} - F}{f_m} C$$

$$L_1 = 37.5, f_m = 25, C = 15, F = 10 + x_1$$

$$\frac{n}{2} = \frac{10 + x_1 + 25 + 30 + x_2 + 10}{2} = 40 + \frac{x_1}{2}$$

$$\therefore 49.5 = 37.5 + \left(\frac{40 + \frac{x_1}{2} - (10 + x_1)}{25} \right) \times 15$$

$$12 = \frac{3}{5} \left(30 - \frac{x_1}{2} \right) \Rightarrow 20 = 30 - \frac{x_1}{2} \Rightarrow x_1 = 20$$

ප්‍රතිචාරය	ප්‍රතිචාරය	ප්‍රතිචාරය $= d_i$	u_i	$f_i u_i$	$f_i u_i^2$
15	10	-45	-3	-30	90
30	20	-30	-2	-40	80
45	25	-15	-1	-25	25
60	30	0	0	0	0
75	5	15	1	5	5
90	10	20	2	20	40
එකතුව	100			-70	240

$$\text{ප්‍රතිචාරය} = A + C \frac{\sum f_i u_i}{\sum f_i}$$

$$= 60 + \frac{15 \times (-70)}{100}$$

$$= 49.5$$

$$\text{ප්‍රතිචාරය} = C^2 \left\{ \frac{1}{\sum f_i} \sum f_i u_i^2 - \left(\frac{\sum f_i u_i}{\sum f_i} \right)^2 \right\}$$

$$= 225 \left\{ \frac{240}{100} - \left(\frac{-70}{100} \right)^2 \right\}$$

$$= 225 [2.4 - 0.49]$$

$$= 429.75$$

(b)

	I කුලකය	II කුලකය
ප්‍රතිචාරය	$n = 12$	$m = 20$
ප්‍රතිචාරය	$\bar{x} = 4$	$\bar{y} = 5$
ප්‍රතිචාරය	$\sigma_x = 2$	$\sigma_y = 3$

සංයුක්ත කුලකයේ ප්‍රතිචාරය $\bar{z}$ වේ

$$\bar{z} = \frac{n\bar{x} + m\bar{y}}{n + m} \text{ නිසා } \bar{z} = \frac{(12 \times 4) + (20 \times 5)}{12 + 20}$$

$$= \frac{148}{32} = 4.625$$

සංයුක්ත කුලකයේ ප්‍රතිචාරය σ^2 වේ

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^n x_i^2 + \sum_{j=1}^m y_j^2}{n + m} - (\bar{z})^2$$

$$\sum_{i=1}^{12} x_i^2 = n(\sigma_x^2 + \bar{x}^2) \quad \sum_{j=1}^{20} y_j^2 = m(\sigma_y^2 + \bar{y}^2)$$

$$= 12(4 + 16)$$

$$= 20(25 + 9)$$

$$= 240$$

$$= 680$$

$$\therefore \sigma^2 = \frac{240 + 680}{12 + 20} - (4.625)^2$$

$$= 7.359$$

$\therefore$ සමස්ත ප්‍රතිචාරය (සංයුක්ත කුලකයේ)

$$= \sqrt{7.359} \approx 2.712$$
